

ЛАУРЕАТ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ПРЕМІЇ «САМОБУТНІСТЬ»

Роль журналістики в сучасних умовах

У час, коли світ переповнений інформацією, ЗМІ вже не можуть покладатися лише на місію інформування. Важливим залишається завдання формування громадської думки, але теж уже в новому форматі: спонукаючи до критичного мислення, допомагати аналізувати, робити висновки самостійно – на основі фактів, а не припущень. Пора пропаганди та журналістики сенсацій триває, проте ТРК «ПЕРШИЙ ЗАХІДНИЙ» натомище обирає людину журналістику, журналістику цінностей. Телеканал «ПЕРШИЙ ЗАХІДНИЙ» та «Радіо ПЕРШЕ» дотримуються принципів тієї журналістики, яка не шкодить, не нагнітає, не лякає: фактчекінг, баланс думок – основа їхньої інформаційної політики. Це – складніше, ніж грати у «швидке» інформування, адже вимагає часу на опрацювання і подачу якісної інформації, проте це перевага, а не недолік для споживача масмедійного продукту. В таких умовах і з такими вимогами працювати непросто, особливо комунальному каналу. ТРК «ПЕРШИЙ ЗАХІДНИЙ» не обслуговує нічні політичні чи

бізнесові інтереси і стала відкритою платформою для дискусій і пошуку компромісів. З одного боку – це дає більше професійної свободи, а з іншого – унеможливує великі капіталовкладення, доступні приватним каналам і радіостанціям.

Якісний контент вирішує все. І його затребуваність лише зростає, а от присутність на ринку інформаційних послуг, на жаль, – ні. З ініціативи Нацради з питань телебачення і радіомовлення ТРК «ПЕРШИЙ ЗАХІДНИЙ» взяла участь у проєкті з обміну контентом для телевізійних компаній усіх областей України – Media Change Ukraine. І вже понад десять телекомпаній транслюють програми їхнього виробництва, і це привід для гордості, адже їх дивляться люди з усіх куточків України. Це проєкт – «Правові консультації», «Історія Героя», «Шкільні батли», «#прогроші», «Караоке на всі боки», «Кіноаля», «Без політики», «AntiFat», «Книжкові герої».

Зараз, як ніколи, мають значення соціальні ініціативи, які підтримують тих, кому потрібна допомога. Такі проєкти повертають людей обличчям один

до одного, і саме ЗМІ мають найбільші можливості і ресурси для їх впровадження. На сьогодні телерадіокомпанія має три судові справи стосовно перешкоджання професійній діяльності, і закон на боці журналістів. Також «ПЗ» допомагає іншим захищати їхні права, зокрема започаткували спільно з МФ «Відродження» проєкт «STOP – Незаконні звільнення».

Поза тим телерадіокомпанія бере активну участь у підтримці людей з рідкісними захворюваннями, зокрема легеневою гіпертензією. А цього річчю доєдналася до руху «Орфаний дзвін». Основна мета участі – привернути увагу до проблем потребуючих і навчити сприймати людей із орфаними захворюваннями як частину суспільства.

Усі ці складові діяльності визначають місце і значення ТРК «ПЕРШИЙ ЗАХІДНИЙ» в інформаційній площині регіону і країни. Упродовж останніх чотирьох років телеканал закріпив за собою позицію потужного учасника медійного ринку з високим рівнем довіри і зростанням рейтингів. Зрозуміло, що це вдалося завдяки інформаційній

політиці, відповідальності перед глядачем і слухачем та високим професійним стандартам.

ОЛЬГА ЦАП,
генеральний директор
ТРК «Перший Західний»,
лауреат обласної премії
Спілки журналістів
«Самобутність» за 2020 р.

Роздуми публіциста

1стор Все ширшого розголосу набуває теза не лише серед різного штибу політиків, громадських діячів, витончених «слуг» не українського народу та журналістів, які обслуговують телерадіоканали олігархів-чужинців і промосковських блудників, а й серед науковців, мовляв, «через постійні зміни політичних режимів ми в Україні живемо тільки тим, що постійно оглядаємося назад, в минуле. Для нас воно набагато важливіше за сьогоднішнє, не кажучи вже про завтрашнє, – зазначає професор Г. Почепцов. – А для розвинутих країн краще дивитися в майбутнє, а не в минуле. Тому ми і вони – два абсолютно різних світи».

Погоджуючись із шановним Георгієм Почепцовим, що «краще дивитися в майбутнє», наголошую: без правдивого, всебічного, глибокого аналізу та синтезу історичного минулого та сучасного в європейському і світовому контекстах ми не окреслимо, не створимо міцного інтелектуально-духовного фундаменту для реалізації національної ідеї державотво-

рення на споконвічних етнічних українських землях. Закликаю, що треба «зшивати Україну», зв'язати, об'єднати два береги Дніпра, залишається пустим звуком, якщо не виробимо єдиної духовно-осайної візії на гуманістичних національно-громадянських принципах. Бо хаос думок, сумбурність вчинків і уявлень про себе, своїх знайомих, свою власну країну, який побутує нині серед громадян, руйнує дорогу до злагоди, суспільної інтеграції, формування індивідуальної, колективної, спільної національної пам'яті.

Серед різних навчальних і виховних інституцій (сім'я, дитячий садок, школа, коледж, вищий навчальний заклад, церква тощо) надзвичайно важливими вербальними і візуальними засобами володіють сучасні ЗМІ, щоби дійти до серця і розуму кожного українця, «зняти тисячам і тисячам людей полуду з очей, очистити їхні думки від брехні, неправди, яка насильницьки закривала очі, затуляла вуха найперше молодим людям, аби зростали в незнанні, в омані й стали врешті-решт безбаччен-

ками, жителями хіба що з українськими прізвищами і бездомним «населенням», отакими собі «обертасами», що в руках політиків-привладників завтра позавтра стануть ким хочеш, хай і «моголами» (А. Погрібний).

У гібридній війні Російської Федерації проти України головною зброєю журналістів є Правда, що має стати альфою і омегою їхнього творчого життя.

Свобода слова не повинна бути інструментом маніпуляції думки, свідомості. Свобода слова – це не вседозволеність, а усвідомлена необхідність. Свобода слова – це громадянська позиція, це правда, це компетентний професіоналізм, які журналіст реалізує на засадах україноцентризму, тобто в прямій людино-націоцентричних цінностей. Якщо в умовах російської війни проти України свобода слова антиукраїнського спрямування, то кому така свобода служить? Безперечно, журналісти обов'язково повинні дотримуватись стандартів творчості – набору морально-етичних правил, бути максимально точними, вичерпними, подавати правдиву

інформацію. Однак журналіст, на моє переконання, не повинен бути індиферентним ретранслятором, а займати громадянську позицію. «Модна нинішня формула західної журналістики про «баланс думок і поглядів» у висвітленні тих чи інших подій – це справжня світоглядна порнографія, яку французький філософ Філіп де Лара афористично сформулював так: «П'ять хвилин для Гітлера, п'ять хвилин для євреїв». Ось вам, мовляв, дві правди. Обидві рівноцінні, а все інше нас не стосується...», – зазначив публіцист Сергій Грабовський.

Для журналістів, як і для всіх громадян України, у теперішніх умовах російсько-української війни «правильне думання» – це українськоцентричне мислення, це – українськоцентрична позиція, це – українськоцентричні вчинки, активні морально-громадянські дії насамперед задля захисту, розвитку і утвердження української України в органічній єдності з дбайливістю і відповідальністю за свою родину, особисте духовно-матеріальне, національне самоствердження.

Василь ЛІЗАНЧУК,
Заслужений професор ЛНУ
ім. Івана Франка,
лауреат премії імені
В'ячеслава Чорновола.

Журналісти заслані у суспільство богом демократії – свободою слова